

Handläggare: Håkan Serdén

Telefon: 08-508 01 114

Till

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Underlag för budget 2013 med inriktning 2014 och 2015

Förslag till beslut

1. Underlag för budget för 2012 med inriktning 2013 och 2014 för Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd godkänns.
2. Omedelbar justering.

Olle Johnselius
stadsdelsdirektör

Sammanfattning

I detta tjänsteutlåtande ges en sammanfattande analys av hur stadsdelsnämnden bidrar till att kommunfullmäktiges mål uppnås. Under perioden fortgår arbetet med att utveckla ledningssystem för det systematiska kvalitetsarbetet inom samtliga verksamheter. Viktigt för kvaliteten är också att utveckla medarbetarnas kompetens utifrån verksamheternas behov och stadsdelsområdets särskilda behov. Förvaltningen kommer att lägga fokus på den långsiktiga kompetensförsörjningen. Förvaltningen förutser inga större ekonomiska avvikelser i förhållande till den plan som kommunfullmäktige beslutat om i budget 2012. Det fortsatta arbetet med att effektivisera och anpassa verksamheterna utifrån efterfrågan och behov tillsammans med en aktiv lokalplanering innebär att budgeten beräknas vara i balans under perioden. Sammantaget innebär nya förskolor och en samtidig avveckling av vissa förskolelokaler ökade lokalkostnader. En aktiv planering innebär att lokalanvändningen effektiviseras, främst inom servicehus och gruppboendeenheter. Förskoleverksamhetens och äldreomsorgens lokalbehov ses över kontinuerligt för att uppnå en effektiv och verksamhetsanpassad användning. Investeringar i park- och grönområden under planperioden föreslås i Saimaparken, Nystadsparken och Porkalaparken.

Bilaga: Investeringsplan

Ärendet

Enligt kommunallagen ska stadens budget innehålla en plan för ekonomin för en period om tre år. Den plan som nu är aktuell att ta ställning till omfattar åren 2013 till och med 2015. Stadens nämnder ska analysera vilka frågor som påverkar verksamhetens utveckling och ekonomi. Utgångspunkten för detta är stadens Vision 2030, förändringar i omvärlden samt analyser av den egna verksamhetens utveckling. Större avvikelser eller förändringar jämfört med den plan som kommunfullmäktige beslutade om i budget 2012 ska analyseras och kommenteras.

Nämnderna ska under respektive inriktningsmål göra en övergripande och sammanfattande analys av verksamheten för åren 2013 till och med 2015. I detta ingår att beskriva trender, utvecklingstendenser, strukturella frågor och förändringar i befolkningen och hur detta påverkar verksamheten. Förändringar i lokalförsörjningen, kompetensförsörjningen samt omstrukturerings- och investeringsbehov ska beaktas. För kompetensförsörjningen ska ledarskap, hälsa, medarbetarnas kompetensnivå samt jämställdhet och mångfald särskilt beaktas. Upphandling i konkurrens och personalövertagande på affärsmässiga grunder ska även beaktas.

I det följande redogörs för hur nämnden bidrar till att kommunfullmäktiges mål uppnås, avsnitt 1. Därefter redogörs för trender, utvecklingstendenser, strukturella frågor och förändringar i befolkningens sammansättning och behov som påverkar nämndens verksamhet, avsnitt 2. I avsnitt 3 ges en sammanfattande ekonomisk analys samt i avsnitt 4 övriga redovisningar.

1. Kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål

1.1 Stockholm ska vara attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök

- För att nå målet om att invånare i Stockholm ska vara eller bli självförsörjande fortsätter utvecklingen av arbetet med den grupp som jobbtorgen bedömer står långt från arbetsmarknaden. Detta gäller särskilt unga vuxna och flyktingar som efter introduktionsperioden riskerar bli långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd och leva i ett utanförskap.
- Nämndens deltagande i projektet Hållbara Järva innebär satsningar på utbyggnad och förbättringar av cykelvägnätet.
- Den årliga klimatveckan ska engagera invånare i syfte att öka kunskapen om hur de kan bidra till att stadens mål om en hållbar livsmiljö uppnås. Ett organiserat miljonätverk inom förvaltningen ska säkerställa att målen uppnås.
- Stadsdelsnämndsområdets alla barn och ungdomar får ta del av professionella konst- och kulturupplevelser och uttrycka sig i eget skapande.
- Ungdomar ska vara delaktiga i utvecklingen av ungdomsverksamheterna och kunna utöva inflytande genom olika ungdomsforum.
- Fältgruppen, ungdomsvårdar och medborgarvårdar ska bidra till att ungdomar håller sig borta från kriminalitet och olika former av droger. Det uppsökande

arbetet syftar till att öka framtidstron och tryggheten hos barn och ungdomar och ska ske i samverkan med skola, polis och jobbtorget.

- Arbetet med att skapa trygghet för kvinnor och barn som utsätts för våld i nära relationer fortsätter att utvecklas. Kvinnorna erbjuds riskbedömning, skyddat boende och stödinsatser. Barn som upplevt våld eller utsatts för våld erbjuds bland annat insats i form av korttidsbehandling i öppenvård. Papporna som använder våld erbjuds att delta i ett behandlingsprogram för att upphöra med sitt våldsbeteende.
- Trygghetsvandringarna fortsätter. Åtgärder för att minska okynnestrafik på parkvägar och belysning på huvudgångstråken är prioriterat.
- En utmaning är att i det mångkulturella sammanhanget driva frågor om trygghet för de som bor och verkar här. Engagemanget hos boende, föreningar och företag är strategiskt för att förebygga brott och öka tryggheten.

1.2 Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras

- Målet om att Stockholmare ska erbjudas valfrihet och mångfald uppnås genom att föräldrar kan göra aktiva val av förskola. För personer med funktionsnedsättningar, fysiska och/eller psykiska, utvecklas metoder för att underlätta den enskildes val av utförare.
- Äldreomsorgens insatser ska grunda sig på den enskildes behov och önskemål. De äldre ska kunna välja utförare av det stöd som beviljats och hur insatsen ska utföras. Biståndshandläggarna ska ge en opartisk och saklig information och vägledning så att den äldres val passar deras behov.
- Stadsdelsnämndsområdets höga andel äldre med invandrarbakgrund ställer extra höga krav på information. Bristande kunskaper i svenska kan göra det svårt att till fullo utnyttja den valfrihet som kundvalsmodellen erbjuder. Samtliga medarbetare inom verksamhetsområdet har därför ett särskilt uppdrag att ge anpassad information så att kundvalsmodellen kan tillämpas av alla berörda.
- Arbetet med att utveckla och förbättra förskoleverksamheterna fortsätter genom fortbildning för att fördjupa kunskaperna i kvalitetsarbetet.
- Som ett led i att långsiktigt öka andelen förskollärare utvecklas introduktionen av nyanställda förskollärare och uppföljning när förskollärare slutar sin anställning. En ökad medvetenhet finns också om att i organisationen ta till vara de möjligheter till karriär som finns för förskollärare.
- Tidiga förebyggande insatser är en god investering för ungdomars inträde på arbetsmarknaden och därmed möjligheten till egen försörjning.
- Riktade insatser ska minska hemlösheten bland unga.
- Kvalitetssystemet fortsätter att utvecklas för att säkra kvaliteten för de sociala tjänsterna och säkerställa att det finns ett system för att identifiera och följa upp brister i verksamheten.
- Det interna och externa samarbetet ska utvecklas för att förbättra boendevillkoren för barnfamiljer som inte uppfyller marknadens kriterier för att få egen bostad.

- Viktigt för kvaliteten är att utveckla medarbetarnas kompetens utifrån verksamhetens behov och stadsdelsnämndsområdets särskilda utmaningar.

1.3 Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva

- Nämndens verksamhetsenheter har rutiner och system för uppföljning av sin ekonomi.
- Effektiviseringsarbetet inom nämndens verksamheter fortsätter under perioden för en budget i balans.

2. Nämndens verksamhetsområde

Antalet invånare jämfört med år 2012 förväntas öka med cirka 1 200 personer fram till och med år 2015. Det är främst i nya bostadsområden i Kista som nya invånare flyttar in.

Stadsdel/År	2012	2013	2014	2015
Rinkeby	15 818	15 870	15 901	15 908
Kista	11 069	11 106	11 347	12 068
- varav i nybebyggelse	(584)	(588)	(811)	(1 528)
Husby	11 716	11 783	11 807	11 814
Akalla	8 304	8 332	8 348	8 352
Summa	46 906	47 091	47 403	48 141

2.1 Förskoleverksamhet

Barn 1-5 år Stadsdel/År	2012	2013	2014	2015
Rinkeby	1 607	1 635	1 646	1 637
Kista	651	666	693	744
- varav i nybebyggelse	(57)	(62)	(79)	(136)
Husby	790	768	757	738
Akalla	478	488	498	490
Summa	3 527	3 557	3 593	3 610

Antalet barn i förskoleåldern, 1-5 år, förväntas öka med cirka 80 barn fram till 2015. Detta beror i huvudsak på de två nya bostadsområdena i Kista Gård och Kistahöjden. I Kista gård har en förskola med tre avdelningar öppnat i augusti 2011 och ytterligare en kommer att öppnas under 2013. En tredje förskola kommer att öppnas i Kistahöjden under 2014. I Husby öppnar en tidigare stängd förskola med fem avdelningar efter ombyggnation och renovering. Efterfrågan av platser i nämndens förskolor påverkas av antalet barn men också av hur många föräldrar som väljer vårdnadsbidrag och/eller plats i enskilt drivna förskolor.

Förskoleverksamheten ska ge barn vad de behöver för att lära och utvecklas. Verksamhetens långsiktiga utvecklingsplan under perioden omfattar fyra områden; 1) Föräldrarnas deltagande och inflytande, 2) Arbetslagens kompetens, 3) Organisation, 4) Ledarskap. Den reviderade läroplanen för förskolan stärker och förtydligar förskolans uppdrag och förskollärares ansvar för att arbetet i förskolan sker enligt läroplanens mål. Förskolornas implementeringsarbete av den reviderade läroplanen för förskolan fortsätter under perioden.

Arbetet med att utveckla förskolans verktyg för samverkan mellan förskola och hem fortsätter. Arbetslagens pedagogiska kunnande fördjupas kontinuerligt genom att medarbetarnas kompetens utvecklas utifrån förskolans mål och utvecklingsområden. Pedagogisk dokumentation är prioriterat. Läroplanen lyfter förskolans strävansmål om att varje barn ska utveckla sin förmåga inom ämnesområdena matematik, teknik och naturvetenskap. Med anledning av detta planeras under perioden kompetensutveckling i ämnet naturvetenskap.

Under 2011 var andelen förskollärare 45 procent. Målet är att uppnå minst 55 procent. Utöver nyrekrytering av personal med sådan kompetens erbjuds befintliga barnskötare att studera på distans till förskollärare. Goda utbildningsmöjligheter är en del av det långsiktiga rekryteringsarbetet för att öka andelen förskollärare i de kommunalt drivna förskolorna.

Mångfaldsfrågorna synliggörs i förskolans pedagogiska arbete. En stor del av medarbetarna har annan bakgrund än svensk, vilket är en viktig kompetens för verksamheter som har barn och föräldrar med rötter i andra språk- och kulturgrupper. Implementeringsinsatser av ett för förskolorna gemensamt utformat språkdokument planeras. Syftet är att långsiktigt stärka och fördjupa medarbetarnas kunskaper om barns språk- och kunskapsutveckling.

Övergången mellan förskola och förskoleklass är av betydelse för varje barn. För att utveckla och förbättra samarbetsformerna mellan förskola, skola och socialtjänst har en arbetsgrupp med representanter från respektive verksamhetsområde tillsatts. Även insatser för att utveckla samverkan med de enskilt drivna förskolorna i stadsdelsområdet planeras under perioden.

Ledarskapet inom förskolan kräver en väl anpassad organisation och ett mångfasetterat kunnande som ständigt måste utvecklas. Varje förskolechef leder en stor organisation med en målinriktad verksamhet med 70 till 80 medarbetare. Förskolecheferna ges möjlighet att delta i den rektorsutbildning som ges vid Stockholms universitet. Satsningar på fortbildning för pedagogiska ledare och förskollärare ska under perioden bidra till att utveckla och stärka kvaliteten. Bland annat ska förvaltningens förskollärare kunna handleda förskollärestudenter. I samverkan med Stockholms universitet planeras också fortbildning för förskollärare i form av mentorsutbildning för att dessa ska kunna vara mentorer för nyexaminerade förskollärare.

2.2 Verksamhet för barn och unga

I stadsdelsnämndsområdet finns en stor grupp ungdomar i åldern 16-20 år som är i behov av mötesplatser på sin fritid. Insatser för äldre ungdomar och ungdomar i utanförskap planeras även fortsättningsvis i samverkan med fältgrupp, polis och skola. Syftet är att motverka kriminalitet och användningen av droger samt för att

främja trygghet och skapa framtidstro. I varje stadsdel finns brett sammansatta områdesgrupper, bland annat med företrädare för olika myndigheter, som samarbetar kring insatserna.

Föräldrar är viktiga och ska inbjudas att delta i det förebyggande arbete som syftar till att skapa goda uppväxtvillkor i stadsdelsområdet. Användandet av narkotika bland ungdom ska på sikt minska genom ett under perioden riktat arbete mot ingångsdrogerna tobak och cannabis.

En grupp som behöver uppmärksammas är de unga män, 20-24 år, som varken arbetar eller har ekonomiskt bistånd. En kartläggning och uppsökande arbete har påbörjats. Under fyra år har sammanlagt drygt 80 ungdomar anställts som ungdomsvårdar. Ungdomarna har under ett års tid fått arbetslivserfarenhet och motivation till fortsatta studier eller yrkesliv. Resultaten har varit goda och satsningen fortsätter under perioden.

För att nå ungdomar i utanförskap som behöver få en chans att komma tillbaka till praktik, studier eller arbete, samverkar förvaltningen med Jobbtorg Stockholm/Merit och Järva Lärning kring den uppsökande delen.

Barn och ungdomar ska under perioden ges ett ökat inflytande genom olika ungdomsforum och vara delaktiga i utvecklingen av fritidsverksamheter. Tillsammans med ungdomsgrupperna ska förvaltningen satsa på att utveckla mer övergripande insatser för att öka ungdomars kunskaper och inflytande i samhället.

Akalla ungdomsgård kommer att vara i behov av nya lokaler då Akallaskolan flyttar från den nu gemensamma byggnaden till nya lokaler. Förvaltningen har påbörjat ett kartläggningsarbete av lediga lokaler, som lämpar sig för fritidsverksamhet 13 – 15 år.

2.3 Kultur och föreningsverksamhet

Stadens kulturprogram för barn och ungdomar är utgångspunkt för fortsatta satsningar på att erbjuda alla barn och ungdomar upplevelser av professionell kultur och möjligheter till eget skapande. För de yngre barnen köps föreställningar in och arrangemang inom skilda konstformer erbjuds i olika delar av stadsdelsnämndsområdet. De lite äldre ungdomarna motiveras och får coachning i att själva producera och arrangera kulturprogram. Ungdomar som arbetar med olika kulturprojekt har blivit ett kännemärke för kulturarbetet i Rinkeby-Kista. Denna satsning kommer att öka under planperioden. Samarbete med föreningar sker främst genom gemensamma kultur- och idrottsaktiviteter där alla barn och ungdomar - även de med funktionsnedsättning - erbjuds ett varierat utbud.

Förvaltningen ingår i en projektgrupp inom kulturförvaltningen som utreder stadsdelsnämndens medverkan i ett planerat nytt kulturhus i Husby.

2.4 Äldreomsorg

År	2012	2013	2014	2015
Antal äldre 65 år och uppåt	4 843	4 989	5 167	5 360
Antal äldreomsorgstagare	1 130	1 164	1 205	1 250

Antalet personer 65 år och äldre förväntas öka med cirka 500 personer fram till 2015. En framskrivning av antalet äldre personer med beviljad omsorgsinsats visar en ökning av cirka 100 personer under planperioden. De utrikesfödda utgör cirka 60 procent av befolkningen i åldern 65-79 år. Erfarenheterna visar att utrikesfödda äldre har behov av omsorg i ett tidigare skede i livet än de som är födda och upp-vuxna i det svenska samhället. I denna grupp blir allt fler äldre positiva till att väl-ja boende i ett vård- och omsorgsboende än tidigare. För närvarande väljer dock många äldre med behov av heldygnsomsorg att bo kvar hemma med stöd av hem-tjänst. Då detta förväntas bli mindre vanligt i framtiden ökar kraven på andra om-sorgsalternativ.

Idag finns en överkapacitet vid Kista servicehus, vilken beräknas öka under perio-den. Delar av lokalerna behöver därför omdisponeras för annan användning. Rin-keby servicehus och vård- och omsorgsboende tomställs för att ge plats åt en pla-nerad nybyggnad med bland annat trygghetsboende. Äldreomsorgens långsiktiga behov av lokaler utreds. Parboendegarantin som är under införande kommer att tas med i planeringen av lokalbehovet.

Prioriterade utvecklingsområden under perioden är rutiner och system för kvali-tets- och säkerhetsfrågor samt att måltiderna tydligare ses som en viktig del i om-sorgen. I stort sett samtliga medarbetare inom äldreomsorgen har relevant grund-utbildning. Den kompetensutveckling som prioriteras de närmaste åren är framför-allt implementering av stadens värdegrund för äldreomsorgen, med fokus på be-mötande och inflytandefrågor.

En utvärdering har gjorts av de öppna mötesplatsernas verksamhet för att undersö-ka hur stor andel av stadsdelsområdets äldre som deltar och om verksamheten motsvarar önskemål och behov. Resultatet ska under perioden redovisas och an-vändas för att inspirera till utveckling av mötesplatsernas inriktning och innehåll. Utgångspunkten är att social gemenskap och fysisk aktivitet ökar livskvalitet och vitalitet hos de äldre, vilket förmodas senarelägga behovet av vård och omsorg.

2.5 Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Verksamhetsområdet som omfattar personer med såväl fysiska som psykiska funk-tionsnedsättningar, fortsätter att utvecklas under perioden med fler alternativ för stöd, service och omsorg. Stockholm – en stad för alla, program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2011- 2016, är ett viktigt styrdokument som grund för verksamheten.

För att nå uppsatta mål och goda resultat kommer samtliga verksamheter att lägga stor vikt vid att analysera, utreda och vidta aktiviteter utifrån de resultat som framkommer i stadens årliga brukarundersökningar.

En fortsatt satsning sker på individuella planer för de brukare som önskar eller har behov av att olika insatserna samordnas. För att säkra kvaliteten i hur stöd och omsorg utformas ska brukarnas och de anhörigas delaktighet öka. En viktig upp-gift är också att motivera och utveckla brukarrådens engagemang.

Två befintliga gruppboendestäder har inte fullgod standard och kan därmed inte kon-kurrensutsättas. Förvaltningen planerar att under perioden ersätta dessa med nya fullvärdiga grupp- och serviceboendestäder.

Under perioden fortgår arbetet med att utveckla ledningssystem för det systematiska kvalitetsarbetet inom samtliga verksamheter. Det systematiska arbetet för kvalitet ska belysa flera områden som behöver säkerställas och effektiviseras.

De speciella satsningar som görs för att behålla och öka biståndsbedömarnas kompetens i motiverande samtal med klienterna kommer att fortgå under perioden. Målet är att den enskilde brukaren ska bli så självständig som möjligt. Övriga medarbetare deltar bland annat i ett kommunövergripande utbildningsprojekt (Carpe 2), som syftar till både yrkesutveckling och verksamhetsutveckling.

2.6 Individ och familjeomsorg, inklusive socialpsykiatri

Verksamhetens utveckling de senaste åren

Verksamheten har med utgångspunkt från ledningssystemet för systematiskt kvalitetsarbete vidareutvecklat den systematiska egenkontrollen av arbetet och uppföljningen av tjänster, processer och rutiner. BBIC-strukturen (Barns Behov i Centrum) för utredning och uppföljning av insatser för barn och ungdom hör till en av de viktigaste processerna som verksamheten har fokuserat på. Socialstyrelsen beslutade i juni 2011 att ge stadsdelsnämnden ordinarie BBIC-licens efter tre års implementeringsarbete. Arbetet med att förvalta och upprätthålla BBIC:s modell för handläggning och dokumentation fortsätter under perioden. Även arbetet med att tillämpa ASI-modellen (Addiction Severity Index) för utredning och uppföljning av insatser inom missbruksvården för vuxna hör till de arbetssätt som även fortsättningsvis ska prioriteras inom verksamheten.

Under 2011 inleddes ett arbete med resultatbaserad styrning (RBS) i syfte att utveckla verksamheten mot de resultat verksamheten har i uppdrag att skapa för sina målgrupper. I styrningen ingår att kunna mäta resultaten av insatserna både på individnivå och på aggregerad nivå. Arbetet med att förankra arbetssättet och processerna i resultatbaserad styrning kommer att fortsätta de närmaste åren.

Metoder, arbetssätt m.m. som förvaltningen i övrigt påbörjat och kommer att utveckla och utvärdera under perioden är följande.

- Samarbetet med polis och skola i så kallade ”sociala insatsgrupper” har inletts där syftet är att nå ungdomar i riskzonen för fortsatt kriminalitet.
- Ett arbete med att utforma en samlad strategi för det förebyggande arbetet bland både barn och ungdomar i stadsdelsområdet har inletts.
- För att säkerställa att de familjehemsplacerade barnen ska komma till tals, har barnen fått egna handläggare. Tidigare hade det placerade barnet och familjehemmet gemensam handläggare.
- Familjerätten har utvecklat ett riskbedömningsinstrument att använda i vårdnads-, boende- och umgängesutredningar i de fall det förekommit våld mellan närstående vuxna.
- Verksamheten har sedan flera år tillbaka arbetsmodeller och insatser för barn och kvinnor som utsätts för våld. För att ge de pappor som använder våld inom sin familj hjälp att upphöra med detta, har verksamheten under de senaste två åren genomfört ett projekt – Säkrare Pappor – för att utforma ett behandlingsprogram för dessa pappor. Insatsen är nu integrerad i den ordinarie verksamheten.

- Verksamheten har sedan några år använt bedömningsinstrumentet SAVRY (Structured Assessment of Violence Risk in Youth) som beslutsstöd för att bedöma risker och behov hos ungdomar med asocialt beteende. SDQ - ett bedömningsinstrument för att fånga upp beteendestörningar hos barn och ungdomar – har börjat användas inom verksamhetens öppenvård.
- Det interna samarbetet och integreringen av olika insatser inom socialtjänsten har vidareutvecklats för att förhindra att enskilda hamnar ”mellan stolarna”.
- Alla medarbetare har deltagit i eller kommer att delta i grundutbildning i Motiverande Samtal – MI – i syfte att höja kompetensen att utifrån behov motivera enskilda till ett förändringsarbete.
- Eftervård riktad till unga vuxna, som tidigare varit placerade på behandlingshem eller i familjehem har vidareutvecklats med särskild resurs.

Utvecklingen de kommande tre åren

De ökade kraven på kvalitetsutveckling inom socialtjänsten – t.ex. tätare uppföljning inom familjevården, satsning på kvinnofridsarbetet – och kostnadsutvecklingen för vård, kommer att bli en allt svårare utmaning. När nya målgrupper ska nås, t.ex. med förebyggande insatser, samt nya arbetsmetoder integreras i arbetet, behöver såväl förvaltningen som staden utarbeta strategier för hur resurserna inom individ- och familjeomsorgen ska fördelas och vilka områden som ska prioriteras.

Andra utmaningar är behovet av bättre samverkan med andra aktörer. Socialtjänstens samverkan med landstinget behöver utvecklas. Men utmaningarna är också förknippade med det stora antalet nya samverkansparter som driver förskolor och skolor samt vårdföretag inom vård och omsorg samt hälso- och sjukvård. Roll- och ansvarsfördelning mellan förvaltningen och övriga aktörer behöver tydliggöras. Nya arbetssätt för samverkan behöver utformas, så att brukarna får sina behov tillgodosedda och inte hamnar ”mellan stolarna”.

Att en god skolgång är en av de viktigaste skyddsfaktorerna för barn är belagt i forskning. Därför är det särskilt viktigt att samverkan mellan socialtjänst och skola uppmärksammas – gärna med övergripande gemensamma mål för de barn som behöver hjälp och stöd av både socialtjänst och skola. Många barn och ungdomar som socialtjänsten kommer i kontakt med behöver insatser av barnpsykiatri. För denna mycket utsatta målgrupp behöver huvudmännens ansvar tydliggöras i form av gemensamma mål.

För ett bättre resursutnyttjande kommer socialtjänsten under de närmaste åren att behöva fler bedömningsinstrument och modeller både för utredning och för insatser, så att rätt insatser erbjuds i rätt tid och för rätt vuxen/barn/ungdom. Utöver det arbete som pågår inom resultatbaserad styrning för att identifiera målgrupper och effektivisera processer, tar verksamheten också del av den forskning som pågår både på nationell och på lokal nivå i syfte att på sikt integrera fler forskningsbaserade metoder i arbetet. Förvaltningen kommer därför under perioden att delta i arbetet med att vidareutveckla samarbetet mellan praktik och forskning genom att ingå i stadens FoU-nätverk (Forskning och Utveckling).

Arbetet med att säkra kvaliteten och säkerställa att det finns ett system för att identifiera och följa upp brister inom socialpsykiatri har inletts. Systemet är utformat enligt Socialstyrelsens allmänna råd och föreskrifter.

Akalla gruppboende fortsätter omdisponeras för stödboende och boenden med särskild service, med målet att avveckla ett plan på Sibeliusgången 20 B. Renoveringen av lägenheterna i Akalla gruppboende fortsätter under perioden.

Arbete med att stärka stödet till anhöriga inom verksamheten för socialpsykiatri har påbörjats. Detta arbete kommer att fortgå under hela perioden.

2.7 Stadsmiljöverksamhet

I stadsdelsområdet finns cirka 550 hektar parkmark, varav 180 hektar är parkyta som kräver kontinuerlig gräsklippning och skötsel. Parkytan utvidgas något under planperioden som en följd av nyexploatering i Kista gård/ Kistahöjden/ Kista äng. Nämnden har avtal med tre entreprenörer för renhållningen och den löpande skötseln av parkmarken. Nuvarande avtal löper ut 2013-09-30 varför en ny upphandling måste genomföras under 2012-13. Verksamheten beräknas kunna bedrivas med oförändrad omfattning och inriktning under perioden. Planerade investeringar i parkanläggningar redovisas under särskild rubrik.

Nämndens miljöarbete under perioden utgår från Stockholms miljöprogram 2012-2015. Nämnden deltar i projektet Hållbara Järva, bland annat genom satsningar på utbyggnad och förbättringar av cykelvägnätet. Andelen vuxna som ser cykeln som ett attraktivt transportmedel ska öka genom information, cykelkurser och säkra uppställningsplatser. En viktig del är den årliga klimatveckan som engagerar invånare i syfte att öka kunskapen om hur de kan bidra till att stadens mål om en hållbar livsmiljö uppnås.

Nämnden fortsätter arbetet med att öka andelen ekologiska livsmedel i de egna verksamheterna, mängden matavfall för biologisk behandling samt sorteringen av sopor. Förskolorna fortsätter sitt arbete med Grön Flagg-certifiering.

Miljöarbetet utvecklas ytterligare genom att implementera miljöprogrammet inom alla verksamheter och projekt. Ett organiserat miljönätverk inom förvaltningen ska under perioden säkerställa att miljöprogrammets mål uppnås.

2.8 Ekonomiskt bistånd

Många personer med ekonomiskt bistånd kommer ut i arbete eller praktik via jobbtorg. Närmare hälften av biståndsmottagarna i stadsdelsområdet står inte till arbetsmarknadens förfogande. För denna grupp är det nödvändigt att under perioden ytterligare utveckla arbetsmetoder och förhållningssätt så att de förbereds inför arbetsmarknaden och på sikt kan bli självförsörjande. Metoder ska skapas så att de i ett tidigare skede får tillgång till de stödinsatser som enheten för arbetsmarknadsinsatser erbjuder.

Förvaltningen avser att under perioden särskilt fokusera på gruppen unga vuxna 18-24 år. Det är synnerligen nödvändigt att för denna grupp samverka med andra aktörer såsom jobbtorgen och arbetsförmedlingen för att minska utanförskapet. Förvaltningen deltar också i projektet UMiA (ungas mobilisering inför arbetslivet), bestående av försäkringskassan som projektägare, arbetsförmedlingen, kommunerna, brukarorganisationer, vården och näringslivet. Projektet är i genomförandefasen under 2013-2014. Målgruppen är ungdomar i åldern 18-29 år med funktionsnedsättning. Vid fyllda 30 år upphör rätten till aktivitetsersättning och flera i målgruppen uppfyller inte kraven för att vara berättigade till sjukersättning. Projektidén

bygger på att samverkan mellan individen och tidigare nämnda aktörer kan öka möjligheten för individen att uppnå eller återfå erforderlig arbetsförmåga.

Förvaltningen har ytterligare prioriterat utredning av felaktiga utbetalningar. Det pågår ett arbete som fortsätter under perioden med att vidareutveckla handläggningsrutiner för att stävja felaktiga utbetalningar inom ekonomiskt bistånd. Korrekta utbetalningar av ekonomiskt bistånd ska leda till ökad rättsäkerhet och effektiv handläggning.

Förvaltningen bedömer att det är två faktorer som påverkar nämndens kostnader för försörjningsstödet under perioden. Det är dels lågkonjunktorens eftersläpande effekter, dels att nyanlända flyktingar i vissa situationer hänvisas till ekonomiskt bistånd. Även omvärldens händelser påverkar försörjningsstödet genom bland annat krig och naturkatastrofer. Migrationsöverdomstolen har presenterat en dom, i vilken en ny tolkning görs av kravet på styrkt identitet i samband med ansökan om uppehållstillstånd på grund av anknytning till familjemedlem i Sverige. Domen kommer sannolikt innebära att anhöriginvandringen ökar, vilket sannolikt ökar behovet av försörjningsstöd och insatser i övrigt för att hantera familjeåterföring och boendebhov.

2.9 Arbetsmarknadsinsatser

Nämndens arbetsmarknadsinsatser består i huvudsak av arbetsträning och bedömning av arbetsförutsättningar hos personer som står långt från arbetsmarknaden. Detta på grund av språksvårigheter, medicinska eller andra skäl och som därför inte är aktuella för jobbtorg. Förvaltningen kommer under perioden att medverka i arbetsmarknadsnämndens uppdrag att utveckla bedömningsinstrument och arbetsmarknadsinsatser för de aspiranter som står långt från arbetsmarknaden.

Under perioden ska alla ungdomar i Rinkeby-Kista som studerar i skolår 9 i grundskolan, årskurs 1 eller 2 i gymnasiet och inte har fyllt 18 år erbjudas feriearbete, vilket ger arbetslivserfarenhet och referenser som kan underlätta steget ut på arbetsmarknaden. Förvaltningen ska också aktivt informera om möjligheter till feriearbete under sommarlovet, vilket är särskilt viktigt för de ungdomar som själva saknar erforderliga kontakter.

2.10 Övrigt

Kompetensförsörjning och hälsa

Rätt medarbetare på rätt plats är nyckeln till framgång. Att matcha arbetets krav med en persons förutsättningar och kompetens är en förutsättning för detta. Under perioden kommer förvaltningen att utvärdera rekryteringsprocessen i sin helhet. Förvaltningen kommer att lägga fokus på den långsiktiga kompetensförsörjningen. Förvaltningens medarbetare och chefer ska kontinuerligt och utifrån individuella behov erhålla kompetensutveckling. Rekrytering, utveckling och avveckling av medarbetare ska ske på ett sådant sätt att förvaltningen uppfattas som en god arbetsgivare. Arbetsmetoder ska utformas så att det värde jämställdhet och mångfald kan tillföra verksamheterna i form av olikheter hos medarbetarna framgår.

Sjukfrånvaron i förvaltningen fortsätter att minska och vid utgången av 2011 var sjukfrånvaron nere i 6,2 procent. Det systematiska arbetet med att främja hälsa och minska sjukfrånvaron fortsätter under perioden. Att skapa hälsosamma arbetsplatser är en strategiskt viktig fråga för att säkra framtida personalbehov, men även för att höja kvaliteten och effektiviteten i verksamheten. Är personalen frisk ökar kontinuiteten i arbetet och brukarna får bättre service. Under perioden arbetar förvaltningen vidare med metodutveckling för ett hälsofrämjande ledarskap och proaktiva metoder för att förebygga sjukfrånvaro. Det är särskilt viktigt att alla har samma möjligheter och behandlas likvärdigt i fråga om arbetsförhållanden och anställningsvillkor. Under 2012 avslutas projektet Verksamhet och hälsa och förvaltningen avser att implementera metoden inom hela förvaltningen.

Järvalyftet

Nämnden och förvaltningen kommer även fortsättningsvis att på olika sätt medverka i arbetet med Järvalyftet. Insatserna rör i huvudsak att främja invånarnas trygghet i vardagen, ungdomars socialisation samt en förbättrad yttre miljö.

Järva-Andan

Arbetet inom Järva-Andan, som syftar till att förändra attityder så att boende och verksamma ställer upp för varandra på gator och torg, fortsätter under perioden. Järva-Andan strävar efter att fler företag arbetar aktivt med att utveckla Järva området genom att erbjuda ungdomar läxhjälp, praktikplatser, sommarjobb samt att de rekryterar från området då de söker arbetskraft. Järva-Andan arbetar aktivt med trygghetsfrågor och ska av de som bor och verkar i Rinkeby-Kista ses som en självklar samverkanspartner i trygghets- och säkerhetsarbete. Detta genom att verka på de arenor som lokalsamhället erbjuder men också genom att ta initiativ till nya samarbeten i det trygghetsskapande arbetet. Järva-Andan ska vara ett självklart forum för ungdomsfrågor. Järva-Andan verkar för att möten och samarbeten mellan viktiga aktörer kommer till stånd. Antalet medlemmar i Järva-Andan, som nu är över 400, ska öka under perioden.

Säkerhet och krisberedskap

Den organisation som hanterar säkerhetsfrågor och samordnar krisberedskapen kommer att vara säkerställd under perioden, utbildningar kommer att säkerställa att erforderlig kvalitet uppnås. Det systematiska brandskyddsarbetet (SBA) i nämndens verksamheter ska bibehållas. Medarbetarnas ökade kunskaper ska förebygga bränder och begränsa skadeverkningarna. I förebyggande syfte görs också risk- och sårbarhetsanalyser kontinuerligt inom nämndens verksamhetsområden. Stadens incidentrapporteringssystem, RISK, ska vara ett självklart verktyg i säkerhetsarbetet.

3. Sammanfattande ekonomisk analys

3.1 Drift

Förvaltningen förutser inga större ekonomiska avvikelser i förhållande till den plan som kommunfullmäktige beslutat om i budget 2012. Det fortsatta arbetet med att effektivisera och anpassa verksamheterna utifrån efterfrågan och behov till-

sammans med en aktiv lokalplanering innebär att budgeten beräknas vara i balans under perioden.

Sammantaget innebär de nya förskolorna och en samtidig avveckling av vissa förskolelokaler ökade lokalkostnader. En aktiv planering innebär att lokalanvändningen effektiviseras, främst inom servicehus och gruppboendeenheter.

Förskoleverksamhetens och äldreomsorgens lokalbehov ses över kontinuerligt för att uppnå en effektiv och verksamhetsanpassad användning.

Kontaktcenter

Ansökningar om vårdnadsbidrag skulle kunna administreras via Kontaktcenter. Det är dock viktigt att beakta de lokala behoven av service kring ansökan av vårdnadsbidrag.

Konkurrensutsättning

Konkurrensutsättningen fortsätter enligt nämndens aktivitetsplan.

3.2 Investeringar

Parkplanen för Rinkeby-Kista som färdigställdes år 2008 är underlag för planeringen av investeringar i park- och grönområden.

I stadsdelsområdet har det inte funnits någon traditionell stadspark. Intill kulturbyggnaden Kista Gård planeras under planperioden en stadspark i sydslutningen mot Hanstavägen. Parken finansieras med exploateringsmedel. En upprustning av Grönlandsparken i Kista företagsområde kommer att finansieras av trafik- och renhållningsnämnden i samarbete med företagen i området.

I övrigt föreslår förvaltningen, efter samråd med företrädare för trafikkontoret, att följande investeringsobjekt - i angiven prioritetsordning - inryms i kommunfullmäktiges investeringsram för parker och grönområden åren 2013 – 2015.

- 1) Saimaparken 5,5 mnkr under planperioden
- 2) Nystadsparken 5,1 mnkr under planperioden
- 3) Porkalaparken 6,9 mnkr under planperioden

De planerade investeringarna ökar inte nämndens driftkostnader. Investeringsplanen med särskilda projektbeskrivningar biläggs.

Anslaget för investeringar i maskiner och inventarier, cirka 6 miljoner kronor per år, bedöms ej fullt ut tas i anspråk under perioden.

4. Övriga redovisningar

Utvecklingsmodellen

Stadsdelsnämndens verksamheter kan utvecklas på många sätt genom att använda informationsteknik mer effektivt. Genom att göra översyner och processkartläggningar, till exempel med hjälp av Lean-modellen, blir det tydligt på vilket sätt informationsteknik kan stödja och bidra till verksamhetsutveckling. Förvaltningen följer och deltar i flera av de pågående förstudierna som pågår i staden. En av de större är förstudier för elektroniskt upphandlings-/inköpsstöd.

5. Lokalförsörjningsplan

Lokaleffektiviseringar inom servicehus och nybyggnad av gruppboenden kommer att vara i fokus under planperioden.

Förskolans lokaler

I mars 2012 var 1975 barn inskrivna i nämndens förskolor. Den andra planerade förskolan i Kista Gård, en förskola med tre avdelningar byggs under 2012 och tas i bruk andra kvartalet 2013. Det beräknade behovet av förskoleplatser i Kista Gård om 100-125 platser bör då vara täckt. Planerna på förtätning av bostäder i andra delar av stadsdelsnämndsområdet är svåra att tidsbestämma. Det gäller till exempel byggandet av Kista Torn i anslutning till Kista Galleria. Denna fastighet ska omfatta 300 lägenheter. I nästa utbyggnadsetapp som omfattar Kistahöjden planeras en förskola med sex avdelningar. Nettoeffekten av tillkommande förskolelokaler samt viss avveckling väntas under perioden leda till ökade lokalkostnader.

Lokaler för omsorgen om personer med funktionsnedsättning

Förvaltningen har till byggherren för Kista Torn framfört önskemål om att disponera ett våningsplan för gruppboende. Kista Torn beräknas vara färdigbyggt år 2015. Denna gruppboende ska ersätta en gruppboende som inte uppfyller dagens normer.

Den tidigare planerade ombyggnaden av en före detta förskolebyggnad, Trondheimsgatan 25, till gruppboende har nu skrinlagts. Den gamla förskolefastigheten har sådan brister att den bör rivas för att under perioden ge plats för ett nytt gruppboende, som uppfyller dagens norm på en fullvärdig gruppboende. Samma omständigheter gäller en före detta fritidsgård på Nidarodsgatan 18. I båda fallen har förvaltningen kontaktat Micasa för ett övertagande av fastigheterna från Sisab.

Inom socialpsykiatri behövs bostäder som är bättre anpassade för personer med psykisk funktionsnedsättning. Detta tillgodoses delvis genom att lägenheter i Akalla gruppboende (Sibeliushuset 20 b) omdisponeras för stödboende och boenden med särskild service. Renovering av lägenheterna fortgår under perioden.

Förvaltningen bedömer att en beräknad nettokostnadsökning för gruppboendelokaler kan täckas inom tilldelade schabloner.

Lokaler för äldreomsorgen

Idag finns en överkapacitet vid Kista servicehus. Ett fyrtiotal lägenheter är för närvarande outhyrda. Antalet beräknas öka. Delar av lokalerna behöver därför omdisponeras för annan användning. Rinkeby servicehus och vård- och omsorgsboende tomställs för att ge plats åt en planerad nybyggnad med bland annat trygghetsboende. Äldreomsorgens långsiktiga behov av lokaler utreds. Parboendegarantin som är under införande kommer att tas med i planeringen av lokalbehovet.

Effektiviseringsmöjligheter avseende stadens administrativa lokaler

Nämndens administrativa lokaler minskade kraftigt för tre år sedan när nära nog all administration samlokaliseras till en ny verksamhetsanpassad kontorsbyggnad i Kista. När vakanser uppstår i denna strävar förvaltningen efter att samla mer verksamhet till denna byggnad genom att avveckla andra mindre effektiva lokalförhållningar. Detta arbete kommer att fortsätta under perioden 2013-2015.